

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 243386 • תאריך: 136 • מען מברקי: "עולמפרט" • מורפס ב"הרפס החדש" בע"מ • תדי אביב, רח' בראבנדור • הפצה: "גד" בע"מ • גנופות: "צינקוגרפיה כספוי" בע"מ • תוקרן הראשי: אורי אבנרי • תוקרן: אלי תבור • תוקרן תכנית: יוסף שנין • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטין • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קלא ירי

הדברים רבים, חייביים בעיקרם, זורמים אלינו בעקבות פירסום מאמרו של אורי אבנרי על אישיהשנה תשל"ז. מנחם בגין מסתבר שמאמר מקיף זה עורר תשומת לב גם מחוץ למעגל הקוראים הקבוע של העולם הזה.

את אחד הדברים למאמר ניתן היה למצוא בראיון שערך סיפר מעריב דב גולדשטיין עם ראשיהממשלה, אשר פורסם במעריב ערב ראשיהשנה. גולדשטיין סטה מדיווח על מהלך שיחתו עם בגין כדי לספר על מאורע שהתרחש תוך כדי שיחתם:

ביום רביעי, בשבוע שעבר, נכנס יחיאל קדישאי אל ראשיהממשלה. אתה שומע, נבחרת כאיש השנה, בהעולם הזה ואורי אבנרי כתב עליך 16 עמודים רצופים. "יפה, יפה" משיב ראשיהממשלה. וזוהי יש שם ב"ב העמודים, רק השמצות, או גם דברים טובים?"

"יש גם דברים טובים", אומר קדישאי, "מפורזים בין הדברים הרעים". נו, טוב, תביא נראה" — מבקש מר בגין. קדישאי מביא. בגין רואה, בוחן את תמונת השער. "כן, כן, מצאו את התמונה שצילמו אותי מיד לאחר התקף הלב, כש הייתי כל כך רזה... נו, אין דבר". מעלעל בכתבתהענק על אישיהשנה בגין. "כן, יש דברים רעים, הרבה דברים רעים. איפה הדברים הטובים?"

אני לראשיהממשלה: "מר אבנרי מכבד אותך מאוד. הוא כתב עליך עם בחירתך לראשות הממשלה, שאהה, הר אורסט על רקע העסקנים האפורים והקטנים של ה" מפלגות האחרות".

אתה חושב שהתכוון לדבר בשבחיו?" שואל ראשיהממשלה, "הוא התכוון לפגוע במהיגי המפלגות האחרות".

מוסיף לעלעל בעמודים. משהה את העין על כותרת, על חצי משפט. מדבר: "הוא (אבנרי) לפעמים כותב עלי טובות, אתה יודע למה? פעם בא אלי אחד מראשי קהיליית המודיעין וסיפר לי בסודי סודות, שיש להם איזה חומר נגד אבנרי והוא מבקש את הסכמתי להפעיל את חוקי הח"ר לוס ולעצור את אבנרי. שאלתי אותו רשם מה הוא זקוק להסכמתי, בתור אופר" דיציונר. אמר, שאם אני, כראש האופר" דיציה, לא אסכים, אעורר סערה בכנסת ובוזה לא להם עניין. אמרתי לאיש: ובכן, דע שאני מתנגד בכל התוקף האפשרי ולא אתן לזה יד בשום פנים ואופן! לא יופעלו חוקי חרום מסוג זה בישראל! אם יש לך חומר נגד אורי אבנרי, אז בבקשה, תגישו אותו לבית המשפט בישראל ותוכיחו מה שיש לך להוכיח, אבל אל תעצרו על פי חוקי החירום.

"כן, באופן מפורש. והדברים, אני מניח, בדרך זו או אחרת, הגיעו לאוזניו של אורי אבנרי ואולי יש בליבו, מלבד רגשות אחרים, גם איזו הכרת טובה".

עד כאן דיווחו של גולדשטיין במעריב. **המקרה אותו הזכיר ראשיהממשלה בראיון עם גולדשטיין אירע לפני כעשרים שנה, בסוף שנות החמישים. היתה זו**

הפיליטיות, הוא מעריך שבגין חרד כמוהו למוסרההמילחמה ולטוהרההנשק, וכי הוא מבקש את התערבותו המיידית בממשלה. "אני יודע אם ואין פעל בגין", מסכם אבנרי פרק זה, "אולם כל הפעולות שהת" רעתי נגדן, מילבד אחת. הופסקו בעיקר בות התערבות זו. מכל המעשים שעשירתי בכנסת במשך שמונה שנים, נראה לי שזה היה המעשה החשוב ביותר, מפני שי הציל חייאדם ומנע זועעות".

פעולה אחרת, שאבנרי לא יכול היה או למנעה או לתקנה: הריסת הכפרים באזור לטרון.

אגב, ביום שבו כונסה לראשונה הכנסת התשיעית, הבחין בגין באבנרי, שישב ב" שורת הח"כים לשעבר שהוומנה לתכס ה" פתיחה, ניגש אליו, שם ידו על כתפו ולחץ את ידו בחמימות.

הסיקור במעריב, שעל פיו העריך בגין את תכניתו של אבנרי אדוותיו במשיגים של "דברים טובים, דברים רעים", עושה עולל לבגין. אולם אסור לשכח שזאת היתה תגובה ראשונית, עוד בטרם קרא את הכתבה. מעניין היה לשמוע את הערכת בגין על הכתבה עתה, אחרי שקרא אותה.

בשבוע שעבר, ערב ראשיהשנה, נפ"רדנו לא רק מתשל"ז, אלא גם מאחד מ" וותיקי חברי המערכת.

מרסל זוהר (אניס) הגיע אלינו לפני כחמש שנים. הוא היה יוצא-דופן, מבחינת רקעו, בהרכב החברתי של חברי המערכת: עולה-חדש יחסית, מבוגר ממרבית חברי המערכת, שהתקשה בשליטה בעברית ושאת צעדיו הראשונים בעיתון נות בארץ עשה דווקא בהיום, בטאונה של תנועת החרות.

למרות מה שנראה תחילה כמיגבלות, השתלב מרסל במהירות בחיי המערכת. בצניעות, הריצות והתמדה, הוא הצליח לפתח מערכת קשרים ענפה, במיוחד בי תחומי המישטרה והפלילים, קנה לבבות בישרו המקצועי ובאמינותו. רבים מ" הסקופים של עתון זה בשנים האחרונות הם פרי עבודתו של מרסל, כשגולת הכותרת שלהם היתה חשיפת פרשת אלישבע צ'יזס, מי שהיתה אהובתו החשאית של שריהחוף משה דיין.

בשנה האחרונה פגעה טראגדיה במשפחתו של מרסל. אשתו, לה נישא בגיל 16, הלחה במחלה חשוכת-מרפא. הוא חילק את זמנו ומסירותו בין עבודתו בעתון ובין הטיפול בה. לפני כחודשיים התאלמן.

מרסל זוהר במסיבת הפרידה במערכת * פרידה זמנית

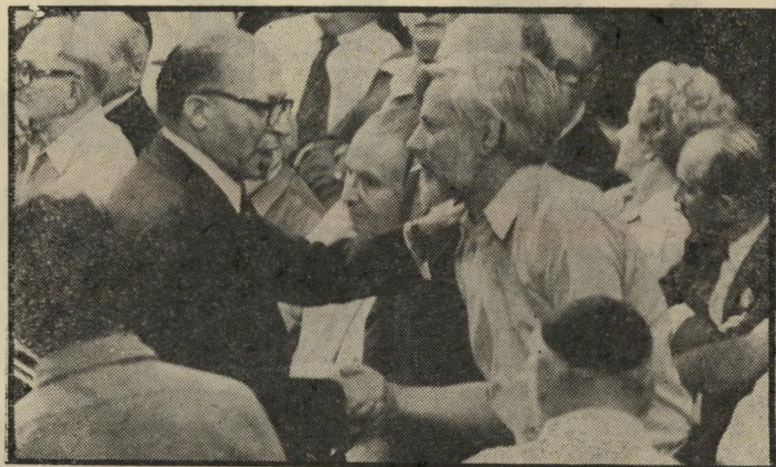
על רקע זה פרש מרסל מעבודתו בעתון. אנו מקווים שזוהי פרישה זמנית בלבד וכי מרסל יתגבר בקרוב על הבעיית הכ" מששחתית וישוב לתרום את תרומתו הר חשובה לעתון. משפחת העולם הזה תראה בו תמיד חלק בלתי נפרד ממנה.

תשל"ז

עבד תקופה מסוימת במצודת-אבא. רקע זה, אגב, סייע רבות לאבנרי בהכ" נת כתבתהענק על מנחם בגין. הוא מכיר את הבסיס האידיאולוגי של התנועה ואת התפתחותה מנסיונו האישי. בשתי הקדנציות בהן כיהן אבנרי כח"כ שררו יחסים קולקטיים בינו לבין מנחם בגין. בתקופה מסוימת היה אבנרי הח"כ היחיד שהעו לשסע בקריאותביניים את נאימיו של בגין בכנסת. יחסים אלה הרגינו כמה מחבריו של בגין למפלגה. שראו בר אבנרי עוכר-ישראל. למרות זאת לא הת" עוררה כל בעיה בהשגת שיתוף-פעולה עם רבים מהם. ביניהם ממקורביו של בגין, בר עבודת האיטוף והמחקר שקדמה להכנת כתבת אישיהשנה.

ערב מילחמת ששת-הימים ביקש בגין לשוחח עם אבנרי כאחד הפינות בבניין הכנסת.

בגין אמר שהוא חשויב מאד את ההשפעה שיש להעולם הזה על הדור הר צעיר במדינה, וביקש מאבנרי להשתמש בהשפעה זו כדי להרים את המוראל של הציבור, ששקע אז בחידה עמוקה. אבנרי פרע את החשבון מייד לאחר מכן. במהלך המילחמה, ומייד לאחריה, הגיע אלינו מידע מוסמך על שורה של פעולות, שהכתימו את טוהר הנשק הישראלי. וכדי לשים להם קץ, פתח אבנרי

בגין לוחץ את יד אבנרי בפתיחת הכנסת התשיעית

מיגוש מתמיד

התקופה בה ניהל מנגנון החושך, בראשותו של הממונה על שירותי-הביטחון איסר הראל, מילחמת חרימה בהעולם הזה. בי ניסיון להביא לחיסולו בבזוגראפיה שלו, הממונה, שחבורה בידו הד"ר מיכאל בר" זוהר, הודה איסר הראל בגלוי כי באותן שנים ראה היטלטון בהעולם הזה את הר אויב העיקרי של המישטר.

כדי להילחם בהעולם הזה הופעלו שיטות טירור והפחדה, הוקם שבועון-רפס חדש בשם רימון, שמומן בכספי תקציב הר ביטחון, ונעשו ניסיונות לטפול האשמות שווא על עורכי העולם הזה. במיסגרת זו פגשו באותה תקופה הממונה על שירותי הביטחון, איסר הראל, עם מנחם בגין, סיפר לו כאילו מצויות בידיו ידיעות ש" אבנרי הוא סיכך סובייטי ולפיכך יש לעצרו על פי חוקי-החירום המנדטוריים.

מלבן שהטענות בפי איסר היו שטות מוחלטת, אולם באווירת ההפחדה התחדש" גות של אותם ימים, שהביאה בין השאר גם למאסרו של המורחן אהרונצ'יק כהן באשמת מגע עם סוכן זר, לא היתה זו בעיה מיוחדת לטסה החשדות-שווא. בגין אימנם התנגד להטלת מעצר מינהלי על אבנרי, הוא תבע מאיסר להמציא לשם כך הוכחות, אם יש כאלו בידיו, לוועדת החוק הביטחון של הכנסת או לבית-המישפט. כפי שסיפר לגולדשטיין.

אחד מראשי תנועת-החרות מיהר להז"ר דיע על כך לאורי אבנרי. בסופו של דבר לא המציא איסר הראל שום הוכחות, כיוון שלא היו כאלה בידיו, וכונתו לעצור את אבנרי על פי חוק דרקוני סוכלה.

אולם יהיה זה שטחי להעריך את היח" סים בין מנחם בגין להעולם הזה רק על רקע מאורע שולי מעין זה. מזה שנים ארוכות שררו יחסים מיוחדים בין עיתון זה לבין בגין. בגין היה מאד חונן בהע" רכתו את העולם הזה, העניק לו ראינות בהרחבה, ייתכן שהיחסים ההדדיים שהת" פתחו בינו לבין אבנרי נבעו מהעובדה שאבנרי היה איש אצ"ל עוד לפניו, משנת 1938, ושבגיל 18 היה מזכיר הוועדה-עליון של המפלגה הרביזיוניסטית (הצ"ח) בארץ,

* מימין לשמאל: הפרשן הצבאי של העולם הזה, בנימין עמידור; מרסל זוהר; הכתבת-חנה משה מאור; מזכירת הע"ר רכת חנה גבאי; איש הארכיון אדם קטר ומנכ"ל חברת העולם הזה אברהם סיטון.